

STRUČNÁ HISTORIE VESNICE TUROVKA

REGNI BOHEMIAE TUROWKA

Historie vesnice Turovka není dlouhá a neliší se od vzniku okolních lokalit této části Vysočiny, pro jejíž osídlení měly zásadní význam dvě zemské stezky – Želivská a Jihlavská. Kolonizace hustých hraničních pralesů probíhala proti směru vodních toků a to v několika fázích : nejprve severně od Křemešnicka a evropského rozvodí, centrem byl Želiv (od roku 1144) a Červená Řečice, později pokračovala osídlováním jihu - oblast kolem Dačic, první zpráva o nich je z roku 1184. Teprve roku 1211 byl založen premonstrátský klášter v Nové Říši. Následovaly další oblasti kolem Jindřichova Hradce, Telčsko, Třeštsko, Pelhřimovsko a Počátecko - první zpráva o Telči pochází z roku 1283, Počátky 1285, Pelhřimov 1289. Osídlování výše položených lokalit (600 až 650mm) s drsným klimatem probíhalo pozvolna a později - okruh osad na vltavsko-dyjském rozvodí v okolí Studené (rok 1365) a hornatina jižně od Kunžaku. V této době vznikaly také hrady jako Roštejn, Štamberk a Janštejn. První písemný doklad o Horní Cerekvi je z roku 1352/1361, i když osada na jejím místě byla založena dříve.

1375 Pokud v tomto roce Turovka už existovala, byla zřejmě součástí pelhřimovské rychty, která se v tomto roce stala svobodnou.

1396 V Turovce stával už minimálně jeden statek, který byl součástí dědictví po pelhřimovském rychtáři Buňkovi. Rok 1396 lze tedy považovat za první písemnou zmínku o Turovce. Pro srovnání první písemné zmínky o některých vesnicích v okolí : Častrov 1362, Dobrá voda 1389, Chrástov 1379, Horní Ves 1364, Prašivá 1359.

1617 Turovka společně s Ostrovcem a Bělou náležela do panství pana Arnošta z Léskovce se sídlem v Prašivé a to patrně již od roku 1584.

1651 Po třicetileté válce měla Turovka 17 obyvatel, přičemž do tohoto počtu nebyly započítány děti do věku 10 let. Sedlák Viet s manželkou Alžbětou (celkem 6 lidí v chalupě), sedlák Jíra s manželkou Kateřinou (5 lidí v chalupě) a chalupník Kříž (6 lidí v chalupě). Jednotlivé rodiny či domácnosti ale nebyly v zápisech odlišovány. Turovka patřila do panství Proseč majitele Rudolfa Malovce z Malovic a to včetně dalších 4 vesnic : Čelistné, Vratišova (Mezné), Bělé a Prašivé (Veselé).

1654 Soupis poddaných pro daňové účely uvádí následující obyvatele Turovky a to včetně výměr obhospodařovaných pozemků a druhů dobytka, který chovali.

Rolníci : Jiřík Matoušů - patrně pozdější č.p. 4, Vít Lysů - asi pozdější č.p. 6, Jiřík Semrád - patrně pozdější č.p. 5. Chalupník : Štěpán Vlasák.

Na rozdíl od mnoha okolních vesnic nebyl v Turovce v polovině 17.století žádný pustý grunt.

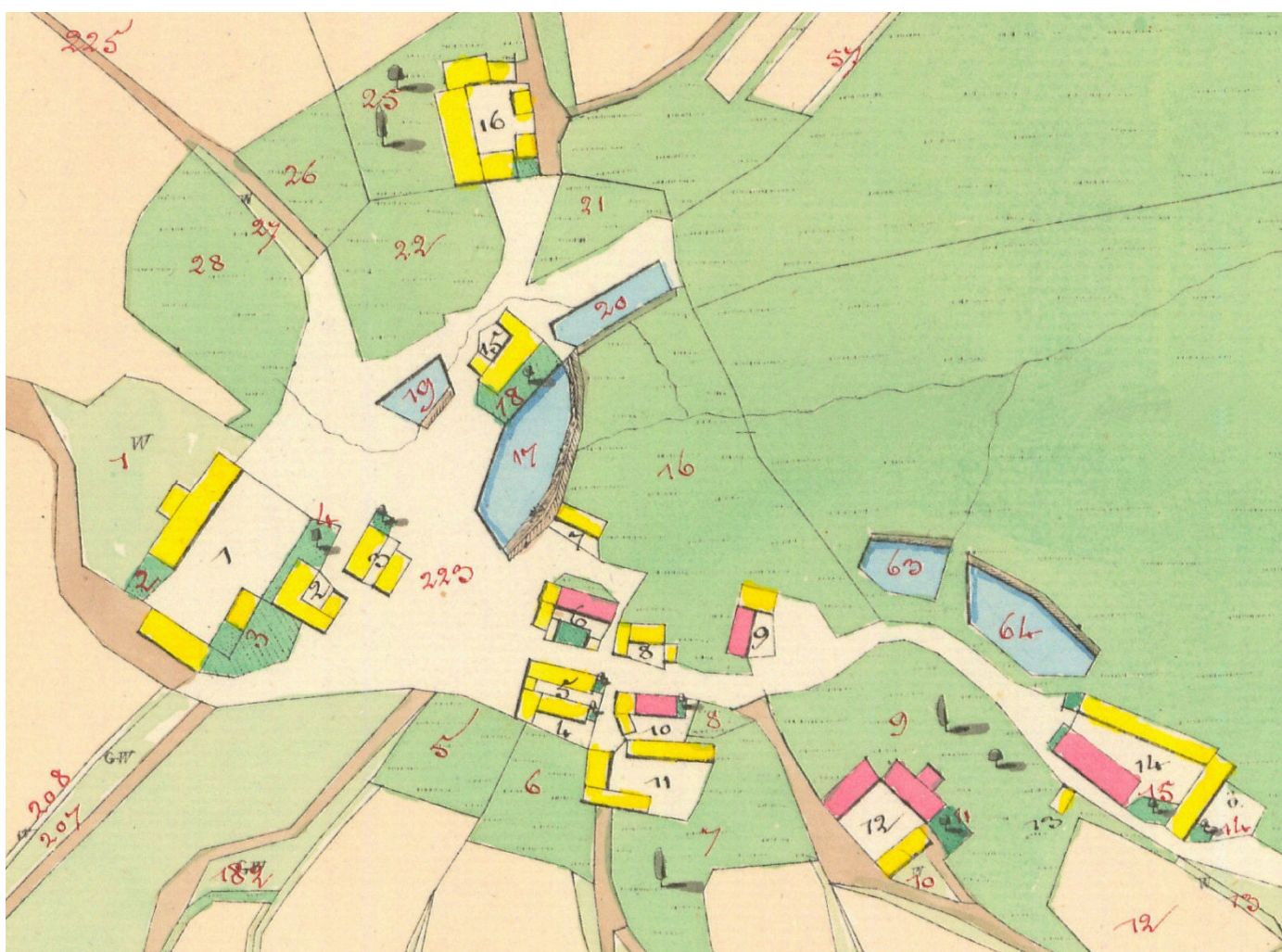
1829 první pozemková mapa Turovky Stablního katastru - červeně jsou čísla pozemků, černě stavební parcely – souhlasí s dnešním číslováním. Barevné plochy : zeleně louky a pastviny, modře rybníky, žlutě a růžově budovy, hnědě hlavní příjezdové cesty.

1871 V Turovce existoval velký hospodářský dvůr, který vlastnil polovinu všech pozemků v obci. Tehdejší občané byli vesměs na tento dvůr odkázáni, poskytoval jim jednoduchou obživu. K vyhoření dvora došlo někdy mezi roky 1871 až 1887, k obnovení statku po požáru již nedošlo. Polnosti byly rozprodány hlavně těm, kteří na statku pracovali.

1910 V osadě Turovka založen hasičský sbor o 12 členech. Turovka má 21 domů a historicky nejvyšší počet stálých obyvatel 142.

1920 - Održeni od Hřibčic, Turovka se stala samostatnou obcí. První zastupitelstvo Turovky :

- Josef Lisa č.6 - starosta
- František Měkuta č.9 - I.náměstek starosty
- Antonín Jíra - II.radní - č.4
- Matěj Svoboda - člen zastupitelstva
- Josef Smejkal - člen zastupitelstva
- Václav Matějů - člen zastupitelstva
- Jan Vlasák - člen zastupitelstva
- František Vlasák - člen zastupitelstva
- Jan Houdek - člen zastupitelstva, asi č.9

1921 vybudována nová okresní silnice mezi Turovkou a Hřibčicí

1930 zavedení elektrického proudu do obce

1945 Josef Lisa, rolník č.20 - první předseda Místního národního výboru Turovka

1960 až 1963 výstavba kulturního domu

1977 dokončení stavby veřejného vodovodu

1982 první bojovka v Turovce

1990 Turovka má 31 stálých obyvatel a 27 chalupářů

2001 Při oficiálním sčítání měla Turovka 11 trvale obydlených domů a 6 objektů využívaných k rekreačním účelům. V obci bylo k 1.3.2001 33 stálých obyvatel.

2010 chráněné území Borky vyhlášeno přírodní památkou

2011 Rekonstrukce kapličky - od dubna 2011 probíhá oprava kapličky - fasáda, okapy, nátěry, křížek

2011 v srpnu zveřejněny nové www stránky Turovky

2012 Street View už i v Turovce. Google doplnil všechny podklady v mapách, snímkování proběhlo na podzim roku 2011.

2013 Interiér kapličky - po několika měsících rekonstrukce jsou oltář a obrazy 10.prosince 2013 zpět v kapličce.

2014 Turovka má svoje noviny, první číslo vyšlo 20.prosince 2014.

2015 Turovka dostala v červnu 2015 novou obecní nástěnku

2016 Znovunarození křížku z roku 1882 na křížovatce dvou původních cest u Turovky. Po zásadní rekonstrukci postaven zpět na své místo 28.října 2016.

2018 Kaplička a její nová střecha – byla dokončena 20.6.2018.

2019 Turovka má 20 stálých obyvatel

2020 Prodej kulturního domu a jeho rekonstrukce novým majitelem na objekt k trvalému bydlení, od 25.10.2020 existuje v Turovce nové číslo popisné 23.

2019 až 2021 – kůrovcová kalamita, jejíž tak velký rozsah v historii obce nikdo nepamatuje

2021 demolice chalupy č.11, nový majitel chystá stavbu nového objektu

ZÁKLADNÍ FAKTA

Vesnice Turovka leží v jihovýchodní části Českomoravské vysočiny přibližně 5km od Horní Cerekve, 15km jižně od Pelhřimova a 5,5km severně od Počatek. Nedaleko probíhá hlavní evropské rozvodí mezi Černým a Severním mořem. Nadmořská výška okolí se pohybuje od 650 do 750 mnm, střed vesnice leží 662 metrů nad mořem. Zeměpisné souřadnice 49°18'23 severní šířky a 15°16'39 východní délky. Průměrná roční teplota kolem 8°C. Katastrální území Turovka, kód 771741, výměra 241,42 ha.

Turovka je jednou ze čtyř místních částí města Horní Cerekve a má vlastní www stránky <https://www.turovka.cz>

Ze svého archivu vybral Ondřej Hruška v srpnu 2021. Náměty na doplnění a úpravy jsou vítány.